

Georg Radow

**Amplissimae Facultatis Iuridicae in Universitate Rostochiensi ad huncactum
Decanus Georgius Radovius, I.U.D. & Professor Publicus, Suo, & totius Collegii
Iuridici nomine, Ad Disputationem Inauguralem Dn. Johannes Godhardi Bokelii.
Ad diem XXV. Maii, pro consequendis summis in utroq[ue] iure honoribus &
privilegiis, habendam, Magnificum Dn. Rectorem ... observantia atq[ue]
humanitate invitat**

Rostochii: Kilius, 1671

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn741506572>

Druck Freier Zugang

Abweisung

Trac: Radovius, Georg /a

Resp.: Döckelius, Joh. Godhard

Rth jnn 1671

AMPLISSIMÆ FACULTATIS JURIDICÆ 40
in Universitate Rostochiensī ad hunc actum

DECANUS

GEORGIUS
RADOVIUS, J.V.D.

& Professor Publicus,

Suo, & totius Collegii Juridici nomine;

Ad

DISPUTATIONEM INAUGURALEM
DN. JOHANNIS GODHARDI
BÖKELII.

Addiē XXV. Maij, pro consequendis summis
in utroq; jure honoribus & privilegiis,
habendam,

Magnificum DN. RECTOREM,

Amplissimum utriusq; Reipublicæ Senatū

& cœteros omnes, omnium Ordinum Cives Acade-

micos ac Literatos, eā, qua par est, observan-
tia atq; humanitate invitat.

ROSTOCHII,

Typis IOHANNIS KILII, Universitatis Typogr. Anno 1672.

Non tantum prudentis Legislatoris sed & religiosi magistratus prima rerum civilium cura in illo, nisi à jure & æquo uterque alienus esse velit, occupata est, uti absentium pariter & præsentium habeatur justa ratio. Ille enim communis Jurisprudentiæ finis est, quem legislator, tanquam architectus Reipublicæ, cynosuræ instar habet, uti suum cuique ita tribuatur, ut, Tryphonio JCro svasore, non distrahatur ab ullius personæ justiore repetitione. Eundemq; scopum bonus magistratus, qui juri dicundo præest, unice intendit, ne ab isthac regiâ viâ, quæ ad civilem felicitatem & salutem populi directâ est, deflectat. Prudentiam sapiens definire solet, quod sit virtus mentis humanæ posita in perspicendo eligendoque bona & consentanea felicitati in rebus singularibus. Ejusdem autem haud minima portio est, quæ circa *vopodetian & dincrodorian*, quibus jurisprudentis officium absolvitur, versatur. Prætores Romani, qui non inter cives Romanos tantum, sed & inter peregrinos jus reddebant, dicebantur à **MARCIANO JURISCONSULTO** *viva vox Juris Civilis*, quatenus adjuvando, vel supplendo, vel corrigendo juris scripti rigorem, utilitatem publicam, uti auctor est **SPLENDIDISSIMUS PAPINIANUS**, prudenter & ex dignitate officii promovebant, hunc ordinem in Edictis suis secuti

secuti sunt, ne absentes per præsentes, nec præsentes per absentes damnū sentiant. Illam enim causam nemo non iustissimā esse confitebitur, inquit **ULPIANUS, FULGIDISSIMUM CIVILIS PRUDENTIÆ DECUS**, læsum jus per id tempus, quo quis Reipubl. operam dabat, vel adverso casu laborabat, vel aliā ex probabili causā aberat, corrigi. Hinc **DIVUS ANTONINUS IMPERATOR** ei, qui absens rem amiserat, succurrendo Prætori Marcio in hanc sententiam, rescripsit: *Et si nihil facile mutandum est ex solennibus, i. e. ex illis quæ lege subsistunt; tamen, ubi æquitas evidens poscit, subveniendum est.* Uti autem absentia alia necessaria, alia autem voluntaria est, & ita ad exemplum omnis actionis, quemadmodum id Philosophus testatur, vel laudabilis, vel vituperabilis vel indifferens in Legibus civilibus æstimatur, quæ per latifundium universi Juris privati, in quo de singulorum agitur utilitate, pariter & publici, quod ad statum Reipubl. pertinet, sese amplissimè diffundit. Hinc in nobili hac & scitu necessaria absentia materia tot exsurgunt quæstionum civilium numeri, tot Legum difficultates, tot denique consultorum juris altercationes, ut si ulla, certè hæc juris materia mereatur omninò accuratam disceptionem, & operæ temporisve inpenso pretium. Sive enim quis ipsam Reipubl. nostræ Germanicæ compagem & præsentem statum intueatur, sive privatorum jurgia ac dissidia, quibus fora cottidie replentur, respiciat, ubiq; videre habet quæ subtilem mentis indaginem, & solidam, tam publici quàm privati juris notitiam & enucleationem requirunt. Hoc secum expendens *Vir Clarissimus DN. JOHANNES GOTTHARDUS BOKELIUS, J. U. Candidatus florentissimus,* nec vel ingratum vel inutile fore studium suum credidit, si

mate-

Materiam absentiae penitus elaborandam susciperet, eamq;
 pro consequendis summis in jure honoribus, quos indefes-
 so labore promeruit, accuratè enucleatam, publico jurispru-
 dentum examini submitteret, & quid valeant humeri, proba-
 tum daret. Revocavit siquidem sibi in mentem illud **BALDI**
JCTI praeceptum, *Leges in Scholis esse diglutiendas, in foro au-*
tem digerendas, proinde ut ex fonte prudentiae juris rivulos
 deduceret, id operam dedit, & eo omnes ingenii nervos in-
 tendit, ne ratione, quae anima legis est, destituantur, quas
 super isthoc argumento conscripsit theses, sed potius ut à
 primis juris principiis eas arcesseret. Cæterum, cum
 vel lege vel consuetudine, quae legis instar habetur, in
 hac Academia receptum sit, ne illis, qui vel Patrem Pa-
 triamve demonstrare non possunt, vel vitae anteaetæ sordi-
 bus contaminati, vel solidis civilis prudentiae principiis im-
 buti non sunt, honores deferantur, neq; etiam Amplissima,
 Facultas Juridica ab honesto illo instituto haftenus recesserit;
 inde publico hocce programme Clarissimi Candidati no-
 stri nobilissimam Prosapiam, honestos mores & animi do-
 tes, in publicum virtutis & honoris testimonium, aliquanto
 prolixius exponere debuimus. Natus autem est Anno 1645.
 Raceburgi, quae civitas, in inferiori Saxoniâ, loco amoenissi-
 mo sita, olim Capitulo Cathedrali domicilium concessit, sed
 hodiè Serenissimo Duci Mechlenb: Dno. nostro Clementissimo,
 pro illa parte, quam Canonici obtinebant, sedem, mutato
 scilicet per Instrumentum Pacis Episcopatus statu, haud inju-
 cundam præbet. Patrem laudat *Virum Magnificum & No-*
bilissimum, Dominum MARTINUM BOKELIUM Jctum
Excellentissimum, qui illo tempore, cum filium, benedicente

sum-

summo numine, susceperet, dicti Capituli Razeburgensis
Syndicus fuit. Verum enim vero uti ingenium majoribus
officiis aptum non facile arctis cancellis constringitur, itaq;
Vir hic celeberrimus, relicta isthac spartâ, cœterum satis
honoratâ, & ad quietem compositâ, uti eam id genus ho-
mines, quos Canonicos vocamus, concedere solent, Lube-
cam, quæ civitas Imperii florentissima est, se contulit, &
oblatum Syndici munus non suscepit tantum, sed &, uti
fulgidissima viri virtus est, & stupenda eruditio, egregiè ex-
ornavit, nec domi duntaxat consilio causas publicas prolixè
juvit, & disceptationes fori religiosè dijudicavit, verum in-
super ejus Reipubl. nomine multas legationes dexterrime
obivit. Uti autem in isthac liberâ Imperii civitate, quæ in-
ter præcipuas omninò numerari meretur, fortunarum sua-
rum sedem elegerat, & maximam vitæ partem in eadē transe-
gerat, ita ante aliquot annos volente supremo rerum huma-
narum arbitro atq; Moderatore Deo, Legati ordinarii, quem
vulgo Residentem vocant, munus nomine Potentissimi Re-
gis Sveciæ Hamburgi subiit, hodie autem ejusdem Regis
Sanctior Consiliarius est, & Ducatus Bremensis atq; Ver-
densis Cancellarius gravissimus. Matrem habet fœminam
omni virtutum decore spectatissimam *JUDITHAM*
CHRISTINAM Tancsen / Viri Nobilissimi & Consultis-
simi DN. *OTTONIS Tancsen* / *ſ*tinominatissimi, Rei-
publ. Lubecensis olim Syndici gravissimi, & Capituli Cathe-
dralis, quod ibidem est, Præpositi nobilissimi filiam. Possemus
reliquos etiam majores, suis titulis honoribusq;, quibus ex-
tra plebeam conditionem præluxere, dignissimos, hic recen-
sere, verum cum nec propositi ratio, nec DN. Candidati
probata

probata modestia id permittat, nec clarissimi stemmatis, hoc
locorum notissimi, splendor id requirat, ad laudem ejus di-
gnitatemve facere & sufficere videtur, quod paternarum vir-
tutum æmulus filius id curæ sibi dari contendat, uti ipse et-
iam non tam ex mājorum virtute ac laude, quæ quidem glo-
riosa sunt, sed aliena planè, quam ex proprio merito hono-
rem ambiat, cum ipsa se virtus, Salustio assertore, satis
ostendat. Hisce majoribus clarus non potuit non à teneris
fervescentes optimæ indolis igniculos prodere, cum præpri-
mis accederet magni parentis solertissima cura, ne quicquam
in ipsa impubere ætate negligeretur, quod formandis mori-
bus, & augendis animi dotibus utile & profuturum credidit.
Postquam itaq; intra privatos parietes, solida humanioris li-
teraturæ principia posuisset, ejusve capacitatis esse videre-
tur, qui grammaticarum severam disciplinam supergressus
majoribus auspiciis & deliciaribus eruditionis flosculis pos-
set assuefieri, Publicis Gymnasii Lubecensis Præceptoribus, ne
per ambages erraret, aut se circumduci perperam patiatur,
commissus est. Præcellebant autem Lubecæ circa id tempus,
quibus cura rei scholasticæ incumberebat, Viri Præclari ad-
modum, nempe *DN. MEJERUS*, *DN. BANGERTUS*,
& *DN. POLTZIUS*, quorum fideli informatione enutri-
tum Magnus *DN. Parens* idoneum judicavit, qui, cum
certa spe felicissimi successus, in Scholas regias amandare-
tur. Itaq; Anno 1662, cum is annum ætatis septimum ac de-
cimum ageret, in hanc nostram Academiam, ex Scholâ in-
feriori, concessit, nec ita quidem, uti sæpius fieri solevit, ru-
dis in humaniori literaturâ & rudimentis philosophiæ, sed
ductu illorum, qui isthæc omnia probe norant, & illum
fidei studio imbuerant, eleganter præparatus, Substitit ergo
apud

apud nos, non ut numerum suppleret & cuticulam curaret, quod multis, maximo suo malo, volupe est, sed ut fungeretur officio Studiosi & benè morati juvenis atq; ita ad majora feliciter decurreret; reputans secum, turpe esse bene natos, illustres majorum cineres, degeneri vita & ignaviæ sordibus conspurcare. Ulti autem Excellentissimi *DN. D. MARCHII*, tunc temporis Professoris Rostochiensis, jam autem Chiloniensis celeberrimi, amici nostri honoratissimi, convictorio usus est, ita à Consultissimo *DN. D. MORHOFIO*, Profefs. P. & Poetâ Excellentissimo, qui unâ cum aliis quibusdam Professoribus ex hâc in Chiloniensem Academiam discessit, cujus privatæ informationi commendatus erat, in studio philologiæ & philosophiæ probè exercitatus ad sublimiora tandem animum adplicuit, & studio legalis scientiæ operam dedit, adeoq; ex prælectionibus Excellentissimorum *Dnn. Antecessorum hujus Academiæ DN. D. LEMKENII, D. WILLEBRANDI, D. REDEKERI & D. WOLDENBERGII* Collegarum nostrorum honoratissimorum prima jurisprudentiæ elementa hausit. Relicta autem hâc Universitate, in Academiam Juliam, quæ Helmstadii est, se contulit, & studium Juris, hic feliciter cœptum, ibidem, sub auspiciis Excellentissimorum *Jctorum DN. HAHNII, D. BINNII, D. GLÆSERI*, qui omnes ultimum diem, longiori vitâ digni, obierunt, nec non *DN. D. WERNERI & EICHELII*, Vice-Cancellarii Saxo-Lauenb: & amici nostri honoratissimi, magno cum successu continuavit, nec minus exquisitissimis celeberrimi *DN. D. CONRINGII* collegiis se solertissimum Auditorem præbuit. Ex Universitate Julia jussu Patris sui, cui ex voto gloriosum obsequium & debet & præstat, superioris Germaniæ Academias invisit, & in antiquâ Electorali Academia, quæ Heidelbergæ est, per annum substitit, præprimis cum Excellentissimis *DN. BOKELMANNUS* Jctus famigeratissimus & Consiliarius Palatinus splendidissimus illum singulari prosequeretur favore. Nec minus tamen etiam reliquos ejusdem Academiæ Professores celeberrimos, *DN. DANCKELMANNUM & DN. WEDERKOPHIUM* hodiè apud Chilonienses Professionis munere fungentem, jura publicè privatimve interpretantes audit. Cum ita curriculum juris prospero successu absolvisset, & ænigmata legum maximâ ex parte subtili mente solvere didicisset, Argentoratensium etiam celeberrimam Academiam, nec non præclaram Tü-

bin-

bingensem visitasset, & ad patrios lares nuper redux factus esset, cum DN. Patre suo Magnifico Comitibus circularibus inferioris Saxoniae, quae superiori mense Lunæburgi habita sunt, interfuit, ut quae ad ipsum Imperii Statum pertinent, & Juris Studio per quam necessaria sunt, ex rerum argumentis addisceret. Hinc ex Consilio DN. Parentis in hanc Academiam, in qua prima rudimenta juris hausit, rediit, eo praepreparatis animo, ut, pro consequendis summis in jure honoribus, se se, cum fiduciam sui omnino habeat, ad respondendum praepararet. Talem autem se Amplissimae nostrae Facultati Juridicae in examine privato, satis rigoroſe instituto, exhibuit, ut ex Praecepto Optimi Imperatoris Hadriani mereri potius quam petere juris honores visus sit omnibus. Quoniam autem Disputatio ipsius Inauguralis, quam *DE ABSENTIA* accuratè satis conscripsit, die XXV. praesentis mensis, in Auditorio majori, publico eruditorum examini submittenda est, uti, quantos in jure progressus fecerit, publice etiam constet; Proinde Ego, ad hunc actum Decanus, meo & Amplissimae Facultatis nomine Magnificum DN. Rectorem, Amplissimum Utriusque Reipublicae Senatuum, Excellentissimos omnium Facultatum Doctores, Licentiatos, Verbi etiam Divini Ministros, Philosophiae Magistros, quique praeterea Musarum Castra sequuntur & literarum studia serio amant, ea qua par est, observantia atque humanitate invitatos & rogatos volo, ut huic actui frequentes interesse, benevolasque tam linguas quam aures Candidato nostro praebere, non dedignentur certa nos spe freti, nullo unquam tempore hujus in nos collati beneficii futuros esse immemores. Valete.

P. P. Rostochii sub sigillo Facultatis
d. Maij Anno 1671.

apud nos, non ut numerum suppleret & multis, maximo suo malo, volupe est, sed studiosi & benè morati juvenis atq; ita ad majorem reputans secum, turpe esse bene natos, illi degeneri vita & ignaviæ sordibus conspurcatis. *DN. D. MARCHII*, tunc temporis Professor autem Chiloniensis celeberrimi, amici notorio usus est, ita à Consultissimo *DN. D. Poetâ Excellentissimo*, qui unâ cum aliis qui hâc in Chiloniensem Academiam discessit, commendatus erat, in studio philologiæ & citatus ad sublimiora tandem animum adplacitæ operam dedit, adeoq; ex prælectionibus *Dnn. Antecessorum hujus Academiæ DN. D. BRANDI, D. REDEKERI & D. WOLDENBERG* rum honoratissimorum prima jurisprudentiâ autem hâc Universitate, in Academiam est, se contulit, & studium Juris, hic felicitæ auspiciis Excellentissimorum *Jctorum DN. D. GLÆSERI*, qui omnes ultimum diem, lerunt, nec non *DN. D. WERNERI & EICHELEXO-Lauenb.* & amici nostri honoratissimi continuavit, nec minus exquisitissimis celeberrimorum collegiis se solertissimum Auditorem perate Julia jussu Patris sui, cui ex voto gloriâbet & præstat, superioris Germaniæ Academicæ Electorali Academia, quæ Heidelbergæ est, primis cum Excellentissimus *DN. BOKELM* ratissimus & Consiliarius Palatinus splendidi prosequeretur favore. Nec minus tamen e Academiæ Professores celeberrimos, *DN. & DN. WEDERKOPHIUM* hodiè apud Chilonem fungentem, jura publicè privatimve. Cum ita curriculum juris prospero successu a legum maximâ ex parte subtili mente solverentium etiam celeberrimam Academiam, in

uraret, quod
ar officio Stu-
decurreret;
rum cineres,
em Experien-
ochiensis, jam
issimi, convi-
Profess. P. &
fessoribus ex
informationi
e probè exer-
tio legalis sci-
tissimorum
D. WILLE-
rum nostro
hausit. Reli-
e Helmstadii
ibidem, sub
D. BINNII,
digni, obie-
ncellarii Sa-
am successu
D. CONRIN-
Ex Universi-
uium & de-
& in antiquâ
ubstitit, præ-
ctus famige-
um singulari
os ejusdem
MANNUM
essionis mu-
tes audivit.
æ anigmata
Argentora-
claram Tü-

bin-

